

REVISTA ECONOMICĂ.

Organ financiar-economic.

Organul oficial al „Solidarității”, asociațiune de institute financiare ca însoțire.

Apare odată pe săptămână.

Membri ai asociațiunii „Solidaritatea” sunt:

„Agricola”, (Ecica), „Agricola”, (Hunedoara), „Agricola”, (Lugoj), „Albina”, „Ardeleana”, „Arieșana”, „Arina”, „Auraria”, „Aurora”, (Baia-mare), „Bănățana”, „Banca Poporală” (Caransebeș), „Banca Poporală” (Dej), „Berzovia”, „Bihoreana”, „Bistrițana”, „Bocșana”, „Brădetul”, „Cassa de împrumut ca însoțire”, (Bicaz), „Cassa de păstrare”, (Mecurea), „Cassa de păstrare” (reuniune), (Săliște), „Câmpiana”, „Ciacovana”, „Chiorana”, „Codreana”, „Comuna”, „Cordiana”, „Coroana”, (Bistrița), „Corvineana”, „Creditul”, „Crișana”, „Cugiereana”, „Doina”, „Economia”, (Cohalm), „Econumul”, „Făgeșana”, „Frățietatea”, „Furnica”, „Geogeană”, „Grănițerul”, „Hașegana”, „Hondoleana”, „Hunedoara”, „Isvorul”, (Sângeorgiu), „Julia”, „Jiana”, „Lipovana”, „Lucașfăruș”, „Lugoșana”, „Mercur”, „Mielul”, „Murășiana”, „Murășianul”, „Nădlăcana”, „Nera”, „Oraviceana”, „Orientul”, „Piatra”, „Plugarul”, (Cacova), „Poporul”, „Porumbăceana”, „Progresul”, „Racoșana”, „Reuniunea de împrumut și păstrare”, (Iva-mare), „Riureana”, „Săcana”, „Sătmăreana”, „Sebeșana”, (Caransebeș), „Sebeșana”, (Sebeșul-săsesc), „Selăgeana”, „Sentinela”, „Șercășiana”, „Silvania”, „Someșana”, „Speranța”, (Hosman), „Steaua”, „Târnăveana”, „Țibleşana”, „Timișana”, „Tovărășia agricolă”, (Sebeșul-săsesc), „Ulpiana”, „Vatra”, „Victoria”, „Vlădeasa”, „Zdrăndeană”, „Zlăgnea”.

Prețul de prenumărare:
pe 1 an K 12—, pe 1/2 an K 6—.

Redactor responsabil:
CONSTANTIN POPP.

Taxa pentru inserțiuni:
de spațiul unui cm² câte 10 fileri.

Băncile noastre în anul de criză 1907.

Anul de gestiune 1907, precum se știe, a fost din punct de vedere financiar unul dintre cei mai critici ani pentru toate institutele de bani din țară. El a pus și băncile noastre la adevărată probă de foc în ce privește soliditatea și puterea lor de viață și proba aceasta, spre cinstea băncilor noastre fie zis, a reușit în mod strălucit.

Băncile române nu numai au rezistat toate furtunei ce a venit și asupra lor, aproape pe neașteptate, ci au dovedit în anul trecut poate mai mult ca oricând altădată, că sunt adevărate cetățui, în cari poporul nostru află adăpost sigur în timpuri grele, cum au fost și cele prin cari am avut a trece în 1907.

Mulțumită puternicului sprijin, ce au aflat la băncile noastre mari conducătoare și a excelentelor legături de afaceri, ce și-au știut creă acestea în timpuri normale, în urma solidității lor recunoscute, băncile noastre în totalitatea lor nu numai n'au fost constrânse a urmă pilda celor mai multe bănci străine, cari fără nici o considerație au abzis clienților lor creditele, ci din contră și-au putut cruță clientela și în timpul celei mai mari crize, ba au fost chiar în poziție a veni și în ajutorul acelora, pe cari băncile străine prin detragerea creditelor, îi amenințau, a-i duce la ruină materială.

Puterea de prestațiune a băncilor noastre în anul de criză 1907 ese foarte pregnant la iveală din cifrele „Bilanțului general pe anul 1907” publicat în Nrul nostru 44.

Conform acestui bilanț, compus pe baza datelor primite dela 149 de institute de ale

noastre, totalul activelor totalității băncilor noastre s'a cifrat cu K 145.368,274, arătând față de anul precedent o creștere de aproape K 16.800,000. Considerând împrejurările grele între cari au operat în 1907 toate institutele financiare din țară, creșterea aceasta este deadreptul surprinzătoare.

Ca ram principal de afacere s'a menținut, ca și în anii precedenți, *Escontul* care în urma mobilității sale mai mari a fost în 1907 cu preferință cultivat de toate băncile noastre. El prezintă starea de K 75.402,511 și față de anul precedent o creștere de aproape K 7.300,000. Cifra aceasta deși a rămas cu rotund K 4.100,000 îndărătul sporului, ce a arătat *Escontul* în 1906 față de 1905, totuș ne arată lămurit cât de mari au fost cererile de credit, ce au trebuit să satisfacă institutele noastre de bani în anul 1907.

În strânsă legătură cu creșterea acestui ram de operație stă și creșterea *Reescontului* cu rotund 1½ mil. la K 25.132,974, în care sumă se cuprinde și o bună parte a cambiilor reescontate din portofoliul „Creditelor cambiale cu acop. ipot.” care conform bilanțului s'a urecat în 1907 cu aproape K 700,000 la rotund K 11.700 000 ocupând în ce privește mărimea sumei locul al treilea între activele bilanțului general.

Un an de criză financiară, cum a fost și anul de gestiune trecut cu numărare scump și rar, este totdeauna nefavorabil dezvoltării ramului *Împrumuturilor ipotecare*, pe care de altcum îl pot cultivă mai intenziv, chiar și în timpuri normale, numai institutele de bani mai mari și mai bogate în capitaluri disponibile.

Cu toate acestea în bilanțul general al băncilor noastre poziția Imprumuturi ipotecare încă arată o considerabilă creștere dela K 22.404,802 la K 27.092,683, va să zică de aproape K 4.700,000.

Abstrăgând de „Albina“, care precum se știe, prin faptul că emite scrisuri fonciare, este în măsură a se ocupa mai intensiv cu acest ram de operație, Imprumuturile ipotecare ale celorlalte bănci ale noastre, laolaltă, se cifrează cu K 18.650,700 și arată față de 1906 o creștere de circa K 3.150,000,

Desvoltarea acestui ram de afacere în măsura arătată a fost posibilă băncilor noastre numai prin mobilizarea imprumuturilor lor ipotecare pe calea cesiunii. Suma *Imprumuturilor ipotecare cedate* se cifrează conform bilanțului general, cu K 3.056,495 și arată față de 1906 o creștere de K 1.087,441.

Mai rămâne să relevăm dintre active două poziții, cari arată față de anul de gestiune precedent creșteri mai considerabile. Acestea sunt: *Cont-Curent și Giro* cu starea de K 6.946,777 și un spor de circa K 1.245,000 și *Efectele publice și acțiuni*, cari au crescut cu rotund K 1.070,000 la respectabila sumă de K 7.845,040 și formează 539% ale activelor de K 145.368,274 și 1058% ale Depozitelor spre fructificare.

Trecând la analizarea pozițiilor mai principale ale pasivelor bilanțului general relevăm în prima linie poziția *Capitalul societar*, care se cifrează cu suma de K 18.247,104 arătând față de anul 1906 o creștere de K 5.173,877, datorită, precum se știe, număroaselor urcări de capital, ce s'au făcut în cursul anului 1907 la institutele noastre de bani.

Fondurile de rezervă, incluzive „Fondul de garanție al scrisurilor fonciare al „Albinei“ în sumă de K 500,000, cari în 1906 au arătat față de 1905 o creștere de K 1.154,212 s'au sporit în anul 1907 numai cu K 413,239 și se cifrează la finele anului 1907 cu K 7.083,838.

Fondurile de penziuni de K 1.402,877 în 1906, se prezintă la finele anului 1907 cu starea de K 1.547,477, au crescut deci aproape cu aceiaș sumă (K 144,600) ca și în anul precedent.

Cea mai însemnată poziție a pasivelor și care totodată arată și cea mai considerabilă creștere față de 1906 sunt *Depozitele spre fructificare*. Acestea se cifrează cu K 74.164,990 și sunt mai mari decât în anul precedent cu K 7.255,078.

Creșterea acestei poziții cu o sumă atât de însemnată este o dovadă a încrederii tot mai mari, de cari se bucură băncile noastre la publicul deponent, atât românesc, cât și

străin, dar și o urmare firească a dobânzilor mai mari, ce asemenea băncilor străine, au trebuit să ofere și institutele noastre de bani după capitalurile străine încredințate lor spre administrare și fructificare.

Venitul brut al totalității băncilor noastre s'a urcat în 1907 la K 10.210,225, iar *profitul net* realizat de ele s'a cifrat cu K 2.500,178, arătând, cu toate dobânzile mai urcate cu cari au fost necesitate a operă, față de anul de gestiune precedent numai o neînsemnată creștere de K 23,228.

Rentabilitatea capitalului societar vărsat în sumă de K 17.744,122 s'a redus în urma acesteia față de 1906, la 14.09%, deci cu rotund 5%.

Cautele la înființarea de institute noi.

Studiul-broșură-volantă a dlui *Ioan I. Lăpădatu* „*La cesiunea băncii culturale*“, nu este chemat a clarifica numai discuția motivată sau nemotivată, ce s'a întins în jurul înființării acestei bănci, ci face mare serviciu și institutelor noastre existente.

Acest studiu, care cu o obiectivitate uimitoare și cu dovezi matematice nerăsturnabile nu încearcă numai a păzi ca prin înființarea băncii culturale să se ducă pe povârniș averea noastră națională bisericească, ci oferă ocaziune de studiu și pentru institutele noastre existente, dar mai cu seamă pentru cari sunt pe cale a se naște.

Dacă purcedem și numai din punctul de vedere al cauzelor, cari au determinat înființarea institutelor noastre, la multe din ele ajungem la triste concluziuni.

Pe puține terene, suntem noi Românii în stare a arăta în timp relativ foarte scurt, un progres așa de însemnat, ca pe terenul financiar.

Numărul institutelor de bani românești la sfârșitul anului 1907 a ajuns cifra de aproape două sute și mai că nu este săptămână să nu ne pomenim că în cutare ținut, oraș, ba în vremea din urmă chiar și pe sate, se proiectează înființarea vre-unui nou institut, așa că băncile la noi resar ca ciupercile preste noapte, încât din multe părți — și nu fără motiv — mereu se accentuează, că pornirea aceasta va trebui să dea faliment.

Șoaptele aceste au și pus pe gânduri pe cei chemați, și chiar și asociațiunea institutelor noastre financiare, „Solidaritatea“ și-a făcut din fenomenul acesta obiect de studiu.

Cercetând după cauzele cari îndreptătesc creșterea repentină a numărului institutelor noastre financiare, — durere — la foarte multe nu aflăm, nici chiar îndreptățirea existenței.

Putem zice, că pentru poporul nostru ca popor agricol, numărul de două sute de bănci, este întreit atât de mare, ca decât ar fi fost lipsă pentru acoperirea trebuințelor.

În partea cea mai mare, institutele de bani s'au înființat, au luat avânt și sunt în continuă dezvoltare la popoarele acelea, la cari comerțul și industria au fost ocupațiunile principale și cele mai însemnate izvoare de câștig.

Dovada cea mai bună, ni-o dau țările apusului, Anglia, Germania, Franța și mai pe sus de toate America, la cari comerțul și industria fiind în continuă dezvoltare, reclamă capitaluri enorme.

Agricultura nu este un ram de ocupațiune, care pretinde capitaluri atât de însemnate cum pretend investițiunile uriașe în întreprinderile industriale și comerciale ale Germaniei, Angliei sau Americii, ea este mult mai modestă și recere capital mai moderat pentru cultivarea solului.

Deci trebuințele poporului nostru, care în primul loc e un popor agricol și care — durere prea puțin se interesează de terenul vast al comerțului și industriei — le-ar fi putut satisface chiar și numai a treia parte din institutele noastre.

Până la un timp oarecare înființarea unora dintre institutele noastre a fost reclamată din lipse motivate la poporul nostru și ori s'a tras ori nu s'a tras samă de posibilitatea reușitei, dar putem fi mulțumiți cu rezultatele obținute până acum.

În timpul din urmă însă la înființarea multor institute nu se ține cont de lipsele adevărate, cu atât mai puțin își dau seama oamenii de calculele matematice decizătoare pentru reușită sau nereușită, ci la noi considerațiuni de caracter particular și individual. Încep a fi motivele adevărate, cari dau naștere la înființarea de institute noi.

Nu vrem să tăgăduim că multe dintre institutele noastre sunt creațiunile dorului și însuflețirii de a veni în ajutorul poporului și înființarea lor a fost de lipsă, iar reușita asigurată; dar — să fim sinceri — avem nenumărate cazuri — deși sus și tare se tăgăduiește — la cari interese materiale, ambițiuni personale, răsunări, sinecure și alte considerante de categoria acestora, au dus la înființarea de institute de bani.

Abstăm delă împrejurarea că la multe au lipsit cu totul și cele mai elementare cunoștințe financiare-economice, încât astăzi astfel de institute tânjesc și duc numai o viață cu chiu și vai în detrimentul institutelor sănătoase.

Și acesta e un rău foarte mare, care nu numai discreditează institutele noastre de bani, ci el amenință a ne face enorme pagube și pe alte terene ale vieții noastre sociale și naționale.

Prin urmare, unde în viitor înființarea unui institut are ca bază acest rău va trebui pășit cu toată energia, iar institutele deja născute în astfel de cuiburi, până mai este vreme, se caute — salvându-se pe sine și întărind pe altele — a-și repara greșelele.

Ion Perian.

șef-contabilul institutului „Oraviciana“.

Spicuri

din noile legi asupra chestiunii țărănești în România.

V. Legea pentru înființarea Casei Rurale.

(Continuare).

Cap. I. Scopul instituțiunii și operațiunile sale.

— Se înființează, sub denumirea de „Casa Rurală“, o instituțiune având de scop principal înlesnirea creditului necesar pentru țărani români, cultivatori de pământ, să poată cumpăra pământuri.

Casa Rurală este persoană juridică.

Sediul Casei Rurale este în București.

— *Capitalul este de 10 milioane lei, împărțit în 20,000 acțiuni de 500 lei fiecare, din cari 5 milioane vor fi vărsate de Stat, iar 5 milioane de particulari prin subscriere publică.*

Acest capital va putea fi sporit după trebuințe, în urma deciziunii adunării generale, aprobată de guvern, Statul participând la aceste sporiri în aceeași proporțiune ca cea mai de sus.

Acțiunile vor fi nominative și nu vor putea fi posedate decât de Români.

Drepturile și atribuțiunile acordate Casei Rurale prin prezenta lege nu se vor putea modifica, nici re-strânge, fie direct, fie prin alte concesiuni sau coasociațiuni, până la împlinirea termenului de 30 de ani, începând dela 1 Ianuarie 1908.

Casa Rurală va exercita, chiar după împlinirea termenului de 30 ani, toate drepturile conferite ei prin prezenta lege, întrucât privește desăvârșirea operațiunilor începute în decursul celor 30 de ani și până la definitivă achitare a plății „Bonurilor rurale“ emise și a efectuării tuturor încasărilor, procentelor, creanțelor, chirografare, privilegiate sau ipotecare.

— *Operațiunile ce Casa Rurală este autorizată să facă sunt:*

a) a trată cu proprietarii, cari voiesc să-și vândă moșiile sau părți din moșiile lor, cumpărarea acelor moși pentru contul țărănilor, fixând condițiunile de vânzare și prețul;

b) a fixa prețul maximal al moșiilor sau al părților de moși pe cari țărani voiesc să le cumpere și ale căror condițiuni de vânzare vor fi fost stabilite direct între proprietari și țărani;

c) a cumpăra moși sau părți de moși, de o întindere mai mare de 200 hectare, dela licitații publice sau prin bună învoială, în condițiuni avantajoase, pentru a fi vandute la țărani;

Dela așezămintele publice, dela persoane morale se pot cumpăra în aceleași condițiuni și în același scop, și moșiile sau părțile de moși mai mici de 200 hectare;

d) a dirige, controla și execută toate operațiunile relative la parcelare și la plata prețului acestor moși;

e) a face țărănilor împrumuturi ipotecare, cu dobândă de cel mult 5 la sută pe an, garantând Casei Rurale restituirea prețului plătit de dânsa vânzătorului moșiei sau părții de moșie cumpărată de țărani în loturi, sau plata prețului moșiei cumpărate de țărani dela Casa Rurală;

f) a face comunelor împrumuturi ipotecare, cu o dobândă de cel mult 5 la sută pe an, garantând Casei Rurale restituirea prețului plătit de dânsa vânzătorului, pentru constituirea sau completarea islazurilor comunale, sau plata prețului islazului cumpărat dela Casa Rurală;

g) a emite bonuri rurale, ce se vor da în plată ca preț al loturilor cumpărate de țărani, sau al islazurilor comunale, precum și al moșiilor pe cari Casa Rurală le va cumpăra;

d) a încasa dela cumpărătorii loturilor și dela comune sumele ce vor datoră pentru dobânzi, amortizări, cheltueli de administrațiune și alte cheltueli accesorii, cari grevează părțile de pământ ce au cumpărat, și a întrebuintă dobânzile și amortizările excluziv la plata cupanelor și obligațiunilor ieșite la sorti;

i) a face agricultorilor împrumuturi, fie pe cambii, fie pe efecte publice de stat sau garantate de Stat, scrisuri fonciare și orice alte efecte primite ca garanție de Stat, afară de bonuri rurale;

j) a cumpăra și vinde asemenea efecte;

k) a încuraja și supraveghia îmbunătățirea culturii

pământului pe moșiile ce se vor fi vândut în loturi prin mijlocirea sau dela Casa Rurală.

— Proprietarul care voește să-și vândă moșia sau parte din moșie și care va fi recurs la mijlocirea Casei Rurale, va prezenta consiliului de administrație o propunere de vânzare; iar când el va fi înțeles cu țăranii, va depune o declarație semnată și de țăranii, că el este dispus să vândă și țăranii sunt doritori să cumpere, indicând numele și situația moșiei.

— Consiliul de administrație numește o comisiune din sânul său, sau din funcționari ai societății, care va merge în localitate spre a examina calitatea pământului, situația economică și condițiile de exploatare ale moșiei și a stabili întinderea proprietății, valoarea fiecărei categorii de pământ și evaluarea întregii moșii.

— La fixarea prețului moșiei, consiliul de administrație va ține seamă de raportul comisiunii numită de el, de întinderea moșiei și de diferențele sale calități de pământ, de impozitul funciar, de arândă moșiei și de arândzile ce se plătesc în localitate, de prețul vânzării moșiilor în vecinătate, de evaluarea primei societăți de Credit Funciar Român, precum și de orice alte elemente ce ar putea servi la evaluare.

— Dacă proprietarul este de acord asupra condițiilor de vânzare și asupra prețului, se va procedea la îndeplinirea formalităților de cumpărare prevăzute în statute și la încheierea actului de vânzare-cumpărare și actului de ipotecă.

— Negocierile între proprietar și țăranii vor avea loc fără intervenția vre-unui mijlocitor.

Casa Rurală va încetă, pentru doi ani, orice relații cu proprietarii și țăranii cari vor fi recurs, fie direct, fie indirect, la mijlocitori.

— Acei cari, pentru a trage vre-un folos, vor promite țăranilor să le procure pământuri, prin influența lor, sau prin orice alte mijloace, se vor pedepsi conform art. 332 și 333 din codul penal.

— În caz când s'ar întreprinde amenințări, agresiuni sau orice alte mijloace violente, de natură a silii sau influența pe una din părți să vândă sau să cumpere, aceea moșie nu se va mai putea cumpăra prin mijlocirea Casei Rurale în timp de 10 ani.

Deasemenea se va refuza tot pe același timp și cumpărarea moșiilor unde, în cursul celor doi ani precedenți, au fost provocate incendii cu intenție, sau refuzări colective de a executa învoelile agricole pentru a silii pe proprietar să-și vândă moșia.

— Acei cari se vor dovedi că au fost autorii agresiunilor, amenințărilor sau violențelor îndreptate în contra proprietarilor, pentru a-i silii să-și vândă moșia, precum și provocătorii la asemenea fapte, nu vor putea cumpăra pământ vândut prin Casa Rurală.

Vânzările făcute în contra acestor ultime dispozițiuni sunt inexistente; ministerul va cere din oficiu anularea lor.

— *Contractele de vânzare-cumpărare* se vor încheia într'un singur act. Căpii poate da tribunalul.

— Odată cu depunerea actului de vânzare-cumpărare la tribunal, spre autentificare și transcriere se va prezenta spre autentificare și înscriere *actul de ipotecă*.

Autentificarea o poate face și judecătorul de ocol, care, în caz de necesitate, va merge chiar la domiciliul părților spre a le lua consimțământul.

— Țăranii cari au cumpărat împreună o moșie vor constitui ipotecile lor printr'un singur act de ipotecă.

— În caz când Casa Rurală va cumpăra o moșie dela proprietari spre a o parcella și a o vinde în lo-

turi, nu se va percepe decât o singură taxă de înregistrare pentru vânzare, fără a se mai percepe alta pentru vânzările în loturi ulterioare.

Creanțele ipotecare ale Casei Rurale nu sunt supuse legii falimentelor.

— Orice vânzare de moșie prin mijlocirea sau de către Casa Rurală va fi precedată de publicarea acestei vânzări în *Monitorul Oficial* și de afișarea la primăria comunei unde este situat imobilul și la reședința tribunalului aceleiași situațiuni.

— Actul de vânzare-cumpărare, nu se va putea încheia decât după o lună dela publicare și afișare.

— Acei cari vor pretinde drepturi asupra moșiilor cumpărate de Casa Rurală, vor putea exercita împotriva acesteia numai o acțiune pentru valoarea moșiei și a daunelor ce li-s'ar cuveni; nu însă și o acțiune pentru revendicarea de fapt a moșiei în natură.

— Casa Rurală are, la rândul său, exercițiul acțiunii în garanție în contra vânzătorului imobilului.

Cap. II. Condițiuni de cumpărare.

— Pentru înlesnirea lucrărilor de parcelare a unei moșii în loturi se vor face loturi de o întindere uniformă de 5 hectare.

În cazuri excepționale, și numai în regiunea dealurilor de podgorii și a munților, Casa Rurală va putea reduce loturile la 3 hectare.

Un țăran însă va putea cumpăra până la 5 loturi. Cumpărătorii de un lot vor fi preferiți celor de mai multe loturi.

Preoții comunelor rurale și învățătorii, fie că ar avea mai puțin de 5 hectare, fie că n'ar avea de loc pământ, vor putea dobândi până la cel mult două loturi.

Pentru bisericile și școalele cari n'au locuri se prevede câte un lot, care se vor pune în sarcina țăranilor.

— Țăranii cumpărători de pământ vor trebui să verse direct la Casa Rurală, la facerea actului de vânzare-cumpărare care s'ar realiza prin mijlocirea ei:

a) cumpărătorii de un lot vor vărsa 15 la sută; în cazuri excepționale 10 la sută;

b) cumpărătorii de 2 sau 3 loturi vor vărsa 25 la sută;

c) cumpărătorii de 4 sau 5 loturi vor vărsa 35 la sută.

— Afară de această plată, țăranii vor trebui să posedeze instrumentele agricole necesarii, numărul de vite corespunzător cu întinderea de pământ ce dorește să cumpere.

— Între țăranii doritori de a cumpăra un lot vor fi preferiți cei cari au mai puțin de trei hectare, în primul rând veterinarii războiului din 1877—78 și țăranii absolvenți ai școalelor inferioare de agricultură.

— *Pădurile* ce se vor afla pe moșiile ce se vor cumpăra prin mijlocirea sau de Casa Rurală se vor vinde Statului, care, dacă comuna va găsi necesar în interesul său ori al locuitorilor, le va putea cedă, în total sau în parte, comunei.

Pădurile dobândite de comună în asemenea condițiuni vor fi supuse regimului silvic și în caz de trebuință le va exploata Statul pe sama comunei.

— Când pe o moșie s'ar afla *heleștaie* (lacuri), *bâlți*, *mori* și *herăstraie*, pe cari țăranii cumpărători n'ar voi sau nu s'ar înțelege între ei să le administreze, se va procedea în modul următor:

Heleștaiele producătoare de venituri, morile și herăstraiele, se vor exploata de comună pe seama țăranilor proprietari.

Heleștaiele și bălțile neproducătoare de venituri, cari nu vor fi trebuincioase pentru adăpatul vitelor și cari vor fi devenit mlăștinoase, se vor seca de comună; iar locurile se vor schimba în pământ de cultură spre a se vinde în loturi pe seama țăranilor, conform legii Casei Rurale.

— La parcelarea moșiei în loturi se va rezervă o întindere de pământ indestulătoare pentru înființarea sau complectarea de *islazurile comunale*, după normele stabilite de legea invoielilor agricole. Această parte de moșie se va vinde comunei și va servi de pășune pentru vitele locuitorilor acelei comune.

— Casa Rurală este autorizată să facă comunelor împrumuturi destinate la plata sumelor ce ele datorează pentru constituirea sau completarea islazurilor comunale prevăzute în alineatul precedent.

— Pentru asigurarea plății acestor împrumuturi, Casa Rurală va fi garantată printr-o ipotecă în rangul întâi înscrisă asupra islazurilor comunale; iar veniturile acestor islazuri vor fi în întregime și de drept afectate la plata anuităților împrumuturilor.

În caz de neajungere, comuna va răspunde cu toate celelalte venituri ale sale.

— Statul garantează Casa Rurală de plata datoriei comunelor și anuităților acestei datorii.

— La orice parcelare de moși, când va fi trebuință, se va prevedea întinderea necesară pentru vatra satului, socotindu-se câte 2000 metri pătrați pentru fiecare cap de familie, — înființându-se astfel un nou sat sau o nouă comună. Se va prevedea în vatra satului întinderea necesară pentru primărie, biserică, școală și drumuri, cum și locurile de muncă: un lot pentru biserică și cimiter de 9 hectare și un lot pentru școală, a cărui întindere se va calcula pe baza de 6 hectare pentru una sută de familii.

(Se va continua).

Excedent bugetar.

Domnul Dimitrie I. Gheorghiu publică în „*Viata Românească*”, Nr. 7—908, pag. 105—119, o cronică instructivă asupra situației tesaurului public al României în anul financiar 1907—8. Relevăm următoarele momente interesante.

Evaluarea veniturilor pentru întreg exercițiul 1907—1908, adică 18 luni, dela 1 April 1907—30 Septembrie 1908 este de Lei 252.475,456.—

Pentru exercițiul 1906—1907 evaluări au fost de Lei 236.989,238.— De unde un plus de evaluări de Lei 15.486,218.—

Incasările pentru 1907—8, dela 1 April 1907, de când a început să se execute bugetul pe 1907—908, până la 31 Martie 1908, când s'a încheiat anul financiar 1907—1908 au fost de Lei 283.815,981.—

În 1906—7, pentru același timp, încasările au fost de Lei 271.379,894.—

De unde un plus de încasări în 1907—8 față de 1906—7 de Lei 12.436,087.— și, numai pentru 12 luni de executare un excedent de Lei 31.340,525.—

Incasările s'au făcut din următoarele izvoare:

Impozite directe	Lei	37.260.044.—
Impozite indirecte	"	76.539.046.—
Drepturile de timbru și înregistr.	"	23.796.873.—
Monopolurile statului	"	62.866.612.—
Alte taxe	"	1.376.964.—
Serviciile publice	"	33.141.673.—
Domeniile statului	"	27.760.791.—

Transport	Lei	
Subvențiuni	"	9.152,187.—
Alte venituri	"	11.921,791.—
Incasări efectuate în anii trecuți în beneficiul exercițiului 1907—8	"	93,502.—
Total Lei		283.909,483.—

Câteva din pozițiile precedente, ca impozitele directe și indirecte, se explică ușor. Cele mai multe reclamă unele lămuriri.

Astfel *monopolurile* constituiesc pentru bugetul statului unul din cele mai importante izvoare de venituri. Evaluarea acestor venituri reprezintă pentru anul de exercițiu 20% din evaluarea totală. Dar încasările s'au ridicat cu aproape 10 milioane lei peste evaluări, reprezentând 24% din suma totală a încasărilor pe 1907—8.

Specificate anume, încasările din monopoluri se prezintă astfel:

Tutunuri	Lei	46.016,929.—
Hârtie de cigarette	"	5.085,003.—
Chibrituri	"	3.582,950.—
Cărțile de joc	"	783,256.—
Explozibile	"	564,616.—
Sare	"	6.639,341.—
Intreposituri	"	29,125.—
Venituri extraordinare	"	165,392.—

Total Lei 62.866,610.—

Veniturile din monopoluri au tendență ascendentă adecă progresivă în bugetul Statului, pentru cuvântul că consumația articolelor, ce formează obiectul monopolurilor, s'a prefăcut în deprindere zilnică a consumatorilor.

Serviciile publice. — O mare sursă de venituri formează exploatarea câtorva servicii publice. Astfel statul este proprietarul și exploatatorul căilor ferate, al poștelor, telegrafului și telefonului, al serviciului maritim, al serviciului de navigație pe Dunăre, al docurilor dela Brăila și Galați, precum și al șantierului dela Turnu-Severin. — Evaluarea veniturilor din aceste servicii a fost, pentru 1907—8 de 32.000,000 lei, ceace reprezintă 12% din totalul veniturilor. Incasările în 12 luni bugetare, dela 1 Aprilie 1907 la 31 Martie 1908, au întrecut evaluările, dând 33.141,672 lei, dar au fost cu aproape 3 milioane lei mai mici decât încasările anului 1906—7.

Scăderea cea mai mare au dat-o căile ferate, cu o diferență în minus de 4 milioane lei. Scăderea e datorită în parte transporturilor mai puține ce s'au făcut în 1907, din cauza recoltei slabe ce a fost și în parte vârsărilor mai puține, ce Direcția căilor ferate a făcut în același interval tesaurului. Complectarea vârsărilor în perioada complementară până la 30 Septembrie va fi adus îmbunătățiri însemnate.

Poștele au dat încasări de 8.437,258 lei întrecând cu mai bine de un milion evaluările exercițiului și cu mai bine de 2 milioane încasările din anul 1906—7. De-asemena veniturile din telegraf au dat încasări de 3.360,140 lei, întrecând evaluările și încasările din anul trecut. Această creștere dovedește mișcarea întinsă, economică și culturală, care a dat naștere sporului de corespondență și prin urmare sporului de venituri

Telefoanele au dat încasări de 1.097,742 lei, cu un plus de peste 100,000 lei față de încasările din 1906—7.

Serviciul maritim și cel fluvial nu figurează cu cifre mari în bugetul statului. Sunt la începutul lor de dezvoltare. Dar progresul lor în viitor e menit să

dea cifre mai mari la încasări, impuls și sprijin comerțului extern. Legăturile directe cu Turcia și Egiptul vor face ca piețele acestor țeri să fie și mai mult deschise comerțului românesc. De asemenea legăturile de comunicație, ce serviciul maritim a stabilit cu Olanda, Anglia, Belgia, vor face ca produsele României să fie mai lesnicios oferite piețelor din apus și mai bine cunoscute.

Incassările din serviciile publice, în ultimii șase ani de budget, au dat următoarele cifre:

Anul 1902—3	Lei 31.160,416.—
„ 1903—4	„ 31.223,181.—
„ 1904—5	„ 29.621,929.—
„ 1905—6	„ 32.665,871.—
„ 1906—7	„ 36.140,850.—
„ 1907—8	„ 33.141,672.—

Domeniile statului. — Statul este un mare proprietar, având moșii întinse, păduri, bălți de pescuit, mine și stabilimente balneare. Toată această avere imobiliară, fie că e exploatată direct de stat, cum sunt bălțile, stațiunile balneare; fie că e dată în exploatarea particularilor, aduce în cassa statului însemnate venituri. În bugetul pe 1907—8 veniturile aceste formează 11% din evaluările totale și 10% din încasări. Stațiunile balneare figurează cu 200,000 lei la evaluări și 255,745 lei la încasări, având un spor de 27,938 lei față de încasările din 1906—7.

Alte venituri. — Budgetul statului mai cuprinde încă 2 categorii importante de venituri.

1° *Subvențiile* plătite de comune, județe și diverse autorități, pentru serviciile, ce le face statul.

Evaluări Lei 9.837,703.—

Incassări (în 12 luni) Lei 9.152,186.—

2° *Diferite venituri*, precum:

a) Procente dela debitorii statului;

b) Dividende dela Banca Națională.

Incassări Lei 931,975.—

c) Din escedentul casei de depuneri.

Incassări Lei 2.818,535.—

d) Dela „Monitorul oficial” și Imprimeria Statului.

Incassări Lei 967,668.—

e) Restanțe din exerciții precedente.

Incassări Lei 4.610,841.—

f) Venituri întâmplătoare Lei 1.335,860.—

Credite și cheltueli budgetare.

Creditele votate ating cifra de Lei 249.275,456.—

În limita acestor credite, dela 1 April 1907 la 31 Martie 1908 s'au făcut următoarele plăți efective:

Datoria publică	Lei 74.954,831.—
Dotățiunile	„ 9.951,997.—
Ministerul de războiu	„ 44.139,949.—
„ „ finanțe	„ 25.291,031.—
„ „ culte	„ 27.098.374.—
„ „ interne	„ 23.286.147.—
„ „ lucrări publice	„ 7.844,237.—
„ „ justiție	„ 6.277,376.—
„ „ domenii	„ 4.451,042.—
„ „ externe	„ 3.248,063.—
Conziliul de miniștrii	„ 41.799.—

Total Lei 226.584,846.—

În cele 12 luni budgetare s'a spesat deci mai puțin decum s'a încassat. Escedentul rămas în casa tesaurului, la 31 Martie 1908, a fost de Lei 57.324,636.—. Până la închiderea exercițiului au mai fost spese de efectuat dar și venituri de realizat. Combinând toate aceste d-l Gheorghiu admite un escedent de peste 51 milioane lei, cu care se va fi încheiat exercițiul 1907—8.

Sumă frumoasă, care va slăbi influența nepriincioasă a anului agricol mediocru, va contribui la animarea vieții economice și la executarea lesnicioasă a budgetului pe 1908—1909.

Dela 1901—2 incoace toate budgetele țării s'au încheiat cu escedente. Ele dovedesc tăria sistemului în satorirea budgetelor României și o stare economică prosperă. Dar această siguranță, nu trebuie să amăgească la schimbarea bazei lor de alcătuire. Experiența a arătat cât de periculoase sunt deficitele și cât de folositoare escedentele. Chiar în 1907, când toate piețele financiare din Europa și America erau sguduite de teribila criză, România n'a avut mult de suferit. Situația tesaurului public fiind înfloritoare, a înlesnit afacerile și a animat târgul.

„Escedentele budgetare mai au de rezultat că repară unele neegalități, ce rezultă din aplicarea impozitelor, cu o singură condiție, ca aceste escedente să fie cheltuite în țară. Întrebuințându-le pentru lucrări în țară, statul plătește cu ele munca a o sumă de muncitori de tot felul. Se întore astfel în mâna contribuabililor părți frumoase din sumele ce le-au plătit ca impozite”.

Putem adauge că și creditele budgetare e folositor să fie consumate în țară. Și sub raportul acesta ar fi multe de excepționat. Îndeosebi gravă e datoria publică, contractată aproape total în străinătate în temeiul căreia „emigrează” an de an aproape o treime din toate venitele budgetare.

Budgetele cu escedente feresc de a contracta împrumuturi cu rost și fără rost. Țara își poate satisface trebuințe prin resursele proprii și nu e forțată să bată la ușile străine. Se pot adună rezerve prețioase.

Din escedentele realizate în 1901—1907 s'au întrebuințat sume respectabile pentru executarea de lucrări productive, pentru întărirea economică, militară și culturală a României, pentru fonduri de rezervă.

Iată, în resumat, articolul instructiv al d-lui Gheorghiu. Fără contestare, contribuie mult la cunoașterea vieții gospodărești a Regatului.

Gamma.

Jurisdicțiune.

Responsabilitatea pentru scrisorile primite. Din împrejurarea, că unul dintre mai mulți membri ai direcțiunii societății pe acții nu are cunoștință de o scrisoare adresată societății, resp. din faptul, că funcționarul societății incredințat cu luarea în primire a poștei nu prezintă direcțiunii scrisoarea nu urmează, că aceea nu a sosit la societate, căci este de datorința acesteia de a se îngriji ca organele sale conducătoare și reprezentative să fie informate despre sosirea sau nesosirea scrisorilor adresate societății—

(Curia reg. sub Nr. v. 699/1907 IV. dela 29 Maiu 1908).

Prescripțiunea competenței de înregistrare a firmei. Competința plătilă în numărul după cererea de înregistrare în registrul firmelor comerciale, încă se prescrie, dacă nu se pretinde în timp de 5 ani calculați dela ziua prezentării cererii de înregistrare.

(Judecătoria administrativă sub Nr. 24,994/1907).

REVISTA FINANCIARA.

Situațiunea.

Sibiu, 19 Noembrie 1908.

Piața internațională de bani arată dela ultimul nostru raport incoace puține schimbări, doar că încep a se ivi pe piețele europene cambii americane, cari însă abia vor exercia în curând vre-o înrăurire mai decizătoare asupra etalonului.

În Berlin banii de zi cotează neschimbat $1\frac{3}{4}\%$, iar Seehandlung-ul oferă bani per 20 faur a. v. cu 3% .

Situația *pieței interne* încă e aproape neschimbată și la Banca Austro-Ungară în ultimele zile scadențele au întrecut binisor suma cererilor.

Pe Miercuria viitoare este convocat Consiliul general la o ședință plenară în Budapesta; dar deși nu sunt prospecte, ca în cursul lunii curente bancnotele supuse la impozit să dispară cu totul din circulație, totuși etalonul oficial, după toată probabilitatea se va menține neschimbat.

LEGISLAȚIUNE.

Noua lege a vinului. În 12 l. c. ministrul de agricultură I. Darányi a prezentat camerei deputaților proiectul pentru noua lege a vinului. Această lege țintește să aducă îmbunătățiri art. de lege XXIII din 1893 referitor la falsificarea vinului, și este reclamată și de articolul XXI cu privire la împăcarea cu Austria, care obligă guvernul maghiar la crearea unei legi, care să continue dispoziții cel puțin așa de severe ca și legea vinului din Austria.

Proiectul de lege constă din 67 paragrafi. În cele următoare dăm și noi pe scurt dispozițiile cele mai esențiale:

§. 1. stabilește noțiunea vinului, în contrast cu legea actuală a vinului, care a determinat noțiunea vinului fals sau falsificat. Conform §. 1 sub numirea de vin este a se înțelege aceea beutură spirtoasă, care a fost produsă prin fermentare exclusiv din mustul strugurilor. Aceasta stă în contrast cu §. 34, care recunoaște și vinul de poame și îngăduie prepararea acestuia.

§. 2. stabilește mijloacele ce se pot întrebuița la manipularea vinului. Anume va fi iertat a condensă mustul prin ferbere, a afumă mustul și vinul cu puicioasă, a-l desacri, a-l limpezi. a-i îmbunătăți culoarea, al descoloră, al înprospăta cu acid carbonic, a-l întei cu ferment de vin, a-l strecură, a-l inferbântă, a-l amestecă cu alt vin, — dar la toate aceste operațiuni este permis a se face uz numai de acele proceduri și numai de acele materii, pe cari le indică proiectul de lege. Însă cu toată, afară de materiile indicate în acest punct, alte mijloace sau materii nu sunt permise la manipularea vinului, totuși conform §. 3 și a celor următori, se îngăduie în cazuri anumite adăugarea de alcool și îndulcirea. Punerea de zahăr în must în genere nu se îngăduie, sau de regulă este oprită. Fiindcă însă sunt și astfel de ani excepționali, în cari, din cauza umblării nefavorabile a timpului, cantitatea de zahăr natural a mustului rămâne așa de slabă, că vinul din acel must ar fi aproape imposibil de a se bea, proiectul de lege s'a îngrijit, că în astfel de cazuri excepționale să se poată face îndulcirea corespunzătoare a mustului, cerută de cătră partida res-

pectivă și îngăduită deosebit, cu anumite condiții. În genere e oprită și adăugarea de spirt în scop de a spori alcoolul. Dar, fiindcă la manipularea vinurilor defectuoase și bolnave, la pregătirea unor anumite mijloace pentru limpezirea vinului ș. a., întrebuițarea spiritului nu se poate încunjură, proiectul de lege îngăduie întrebuițarea spiritului, însă cu restricțiunea, că cantitatea de spirt ce e de a se folosi spre acest scop, să nu poată depăși un anumit percent de capacitate.

Un capitol deosebit se ocupă de protecțiunea *vinurilor de Tokay*, care conține dispoziții foarte stricte și oprește hotărît, punerea de zahăr în ele, condensarea lor etc. și pune capăt abuzului, că vinurile aduse din alte regiuni în regiunea dela Tokay să se vândă sub numele de vinuri de Tokay.

Din capitolul III merită atențiune deosebită regularea chestiunii *vinului de tescuină*, care se va putea consuma numai la casă, în cantitate de cel mult 10 hectolitri la an, adăugându-i-se numai apă, nu și zahăr, și numai aceloră îngăduindu-li-se pregătirea vinului de tescuină din producțiunea proprie, cari n'au vie de mărime peste 2 jug. cat., dacă nu se ocupă cu negoțul de vin și cu cărcimăritul. Nu e permis în nici o împrejurare a pune în comerț vin de tescuină.

În capit. IV se înșiră *dispozițiunile penale*. Aceste sunt de trei feluri: Cea mai grea este închisoarea dela 8 zile până la 3 luni și pedeapsa în bani dela K 10 până la K 1000. În categoria a doua urmează pedeapsa cu închisoare de 3—15 zile și în bani dela K 10—600. În categoria a treia este pedeapsa în bani dela K 10—600.

În capitolul ultim se prevede un organ nou în scopul executării legii. Aceștia sunt *comisarii de vin* (controlorii), numiți de ministrul de agricultură, și cari vor fi îndreptățiți a cerceta oricând localitățile din cercul lor de activitate și a lua probe din vinurile și materiile bănuite.

CRONICA.

Cursuri de analfabeți. Reuniunea învățătorilor gr.-cat. din Arhidieceza de Alba-Iulia și Făgăraș și-a ținut adunarea generală din a. crt. la 6 Noembrie n. în Blaj. Prezidentul reuniunii, dl G. Muntean, în cuvântul său de deschidere, îndeamnă învățătorimea să deschidă *cursuri pentru instruirea analfabeților*. Învățătorii iau asupra lor obligamentul de a deschide asemenea cursuri. Consistorul metropolitan a fost rugat să provoace toate comunele bisericesti ca să deschidă în timpul iernii cursuri pentru instruirea analfabeților; iar pentru a indemnă pe învățători la executarea acestei hotărâri *Reuniunea publică concurs pentru 10 premii de câte K 30 pentru acei învățători, cari vor putea arăta că au instruit mai mulți analfabeți.*

„*Timișiana*“, institut de credit în *Timișoara* a pus în vedere Reuniunii învățătoresți din acele părți suma de K 300 în scopul *cursurilor de analfabeți*.

Fie ca toate băncile, toate reuniunile, toate comunele și mai ales toți învățătorii să-și facă datorința față de aceste cursuri.

Numărul Românilor este evaluat de ziarul „*Ordinea*“, pe baza datelor oficiale scoase din „*Almanahul de Gotha*“ și din alte izvoare la minimum 12 milioane suflete — fără Macedoneni.

Banca de asigurare mutuală „Transilvania“ a intentat prin prezidentul său *W. Bruckner* proces de presă „*Telegrafului Român*“ pentru articolul „*Banca de asigurare „Transilvania“*“ publicat în Nr. 104 al numitului ziar. Răspunderea a primit-o autorul, d-nul *Ioan A. de Preda*, fostul viceprezident al „*Transilvaniei*“.

Congresul funcționarilor de bancă se va ține în anul 1909 în *Budapesta*. Obiectele mai principale ale ordinii de zi vor fi: 1. Asigurarea prin lege a penziunii funcționarilor de bancă. 2. Regularea prin lege a relațiilor de drept, eventual în cadrul legii industriale. 3. Organizarea funcționarilor în țara întreagă și instituirea unui birou central în acest scop.

„*Gazeta de Dumineca*“ din *Șimleu*, a aflat de bine a lua notiță de răspunsul „*copilăros*“ dat în „*Tel. Rom.*“ de „*Un acționar al Luminii*“ dlui *Lăpădatu* din incidentul valoroasei sale broșuri „*La chestiunea băncii culturale*“.

Abia credem ca cetitorii „*Gazetei de Dumineca*“ să se fi convins din contra-argumentele aduse de „*Un acționar*“ despre contrarul, celor susținute în mod documentat de dl *Lăpădatu*.

„*Asociațiunea regnicolară a institutelor de bani ungare*“ (*Magyar pénzüzetek országos szövetsége*) își va ține adunarea generală ordinară la 29 crt. în *Budapesta*.

Cumpărări de moșii din partea statului. În anul curent ministerul de agricultură a cumpărat sub titlul „*ajutorarea proprietarilor de pământ*“, (în prima linie a vânzătorilor!) dar în faptă pentru scopuri de colonizare între *Români ardeleni* moșii în întindere totală de 7443 jug. 1191 st. □ și în valoare de K 2.793,338. Din acestea cad asupra comitatului *Hunedoarei*, cu comunele *Deva*, *Șoimușul de murăș*, *Beregseu*, *Pestișul de jos*, *Popesd*, *Folt și Boiu* 4294 1/2 jug. catastr. în valoare de K 1.735,000.—; asupra com. *Albei inf.* comuna *Vințul de jos* 263 jug. 1420 st. □ în valoare de K 165 000; asupra com. *Cluj*, comuna *Dezmir* 1021 jug. 1521 st. □ în valoare de K 325,000 și asupra comitatului *Turda-Arieș*, comunele *G. Cristur* și *M.-Kecze* 1863 jug. 650 st. □ în valoare de K 568,338.—.

BIBLIOGRAFIE.

„*Anuarul băncilor române pe 1909*“. Anul X. Redactor: *Constantin Popp*, Sibiu. Tiparul tipografiei arhidiecezane 1908.

Acest „*Anuar*“ binecunoscut și apreciat în cercurile băncilor noastre a apărut în zilele acestea cu un cuprins mai bogat ca în anii trecuți. Se extinde pe 12 coale tipar, din cari coala primă cu obicinuata parte calendaristică, iar 11 coale ocupă șematismul așezămintelor noastre financiare-comerciale. Coala primă conține pe lângă calendar încă următoarele notițe folositoare: Mărimea normală a bancnotelor; Terminul ultim pentru rescumpărarea și retragerea din circulație a notelor de stat și a bancnotelor vechi în valuta austriacă; Timbre de documente; Chei pentru calcularea intereselor; Frațiunile comune mai obicinuite transformate în fracțiuni decimale; Tragerile la sortă a losurilor; Competința de timbru a registrelor comerciale (cu exemplu); Scala de timbre (I, II și III);

Tarif pentru telegrame; Tarifa poștală și Monetele diferitelor state.

Șematismul însuș conține în 3 părți institutele noastre financiare: societăți pe acții și insoliri și societățile noastre comerciale, în număr de 164, indicându-se la fiecare: firma în toate limbile înregistrate, anul fondării, capitalul soc., prețul acțiunilor, terminul de prescripțiune al cupoanelor, dreptul de vot, semnarea firmei, foile oficiale, numele membrilor din direcțiune și din comitetul de supraveghiere și al funcționarilor, Bilanțul și Contul Profit și Perdere pe 1907; în fine distribuirea profitului net și a cuotei de binefacere.

Un capitol special este rezervat „*Solidarității*“ și altor instituții de natură economică-financiară parte deja înființate, parte sub înființare și înregistrare, după cari urmează „*Bilanțul general și Contul Profit și Perdere general pe 1907*“.

La finele „*Anuarului*“ este aceluș o „*Tabelă statistică*“ conținând datele a 147 așezăminte financiare.

Prețul „*Anuarului*“ este, legat în pânză elegantă K 3 + 20 fil. porto; comande se primesc la *Administrația „Revistei Economice*“ în *Sibiu-Nagyszeben*.

Sumar.

Băncile noastre în anul de criză 1907. — Cautèle la înființarea de institute noi. — Spicuri din noile legi asupra chestiunii țărănești în România. — Escedent bugetar. — *Jurisdicțiune*: Răspundabilitatea pentru scrisorile primite. Prescripțiunea competenței de înregistrare a firmei. — *Revista financiară*: Situațiunea. — *Legislațiune*: Noua lege a vinului. — *Cronică*: Cursuri de analfabeti, Banca de asigurare mutuală „*Transilvania*“, Congresul funcționarilor de bancă, Numărul Românilor, „*Gazeta de Dumineca*“, „*Asociațiunea regnicolară a institutelor de bani ungare*“, Cumpărări de moșii din partea Statului. — *Bibliografie*: „*Anuarul băncilor române pe 1909*“.

Banca de asigurare Transilvania.

— Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 5. —

Asigurări contra pericolului de foc și exploziune.

Asigurări pe viață în toate combinațiile.

Asigurări pentru cazuri de accidente.

Asigurări contra pagubelor prin grindină.

Asigurări contra infracțiiei (furt prin spargere de casse și locuințe).

Nr. 1 (47-52)

Asigurări de sticle la galantare, etc.

Pentru bănci de credit condiții foarte avantajoase pentru asigurarea hipotecelor și reduceri considerabile de premii pentru membrii oricărei reuniuni agricole sau tovărășii economice.

